

Felségárulási pör a szegedi törvényszék előtt.

(Saját tudósítónktól.) A szegedi törvényszék ötös büntetőtanácsa a gyorsított büntető eljárás alapján, felségárulásra való szövetkezéssel vádolt délvidéki tanárok és diákok bűnpörének tárgyalását kezdte meg szombaton. A tárgyalás elnöke: dr. Rigó Endre. A tanácsban résztvesznek: dr. Márton József, dr. László Adolf, Nagy Zoltán és Klemy Sándor. A vádhatóságot dr. Horváth Jenő király ügyész képviseli. A vádlottakat hivatalból kirendelt ügyvédek védik. A vádirat szerint Sztaity Vazul zombori szerb tanítóképzőintézeti tanár tíz diákjával és egy tanártársával annak a nagyszerb törekvésnek támogatására szövetkezett, amely az összes szerbek egyesítésére irányul. Arra szövetkeztek, hogy Bosznia-Hercegovinát, Horvát-Szlavonországot, Bácsbodrog-, Temes- és Torontálmegyéket Szerbia uralma alá juttatják. Tervük végrehajtása érdekében szövetkeztek a Narodna Obránával, a hírhedt szerbiai egyesülettel, amely a trónörökös párt elleni gyilkos merényletet előkészítette, 1912. júniusában Szerbiába utaztak, megismerkedtek a Narodna Obrana vezetőivel, köztük Pribicevics Milán őrnaggyal, akinek a Ferenc Ferdinánd és neje ellen elkövetett merényletben jelentős szerep jutott. Szerb tisztok kioktatták a diákokat a fegyverek kezelésére, hogy a szerb csapatok betörése idején Magyarország szerb vidékein fölkelést szervezhessenek. Egy másik csoport diák részt vett a kossovopoljei (Rigómező) szerb politikai ünnepen, ahol szintén a szerbek egyesítéséről beszéltek. Rigómezőn is kioktatták a diákokat a szerb fegyverekkel való bánásra.

A szombati tárgyaláson a tizenkét vádlott közül, kettő nem jelent meg. Az egyik Paics Dusan, aki időközben mint a verseci 7. honvédegyezkedés önkéntese hadbavonult, elesett a harctéren. A másik távollévő vádlott Tyirity Szlavkó 23 éves tanító, jelenleg a harctéren van. A vádlottak közül négyen uniformisban jelentek meg, vallamennyien honvéd-önkéntesek. Az első vádlott, aki az egész összeesküvést tervezte Sztaity Vazul zombori szerb tanítóképzőintézeti tanár, jelenleg a szegedi államfogház lakója, ahol 18 hónapi büntetését tölti. A zombori tanítóképzőt valóságos agitációs központtá fejlesztette, amely szoros kapcsolatot tartott fenn Belgráddal. Vádlott társai a következők: Petrovics György 18 éves, Petrovics Borivoj 19 éves, Vászity István 20 éves, Jeleszics Lázár 20 éves zombori tanítóképzői tanulók, Kuljancsics Milán 19 éves, Paics Dusan 20 éves, Tyirity Szlavkó 23 éves tanítók; Mirkovics Gergely az újvidéki szerb gimnázium tornatanára; továbbá Kaosamin Milán, Szimity Milutin és Jakoblyevics Áron.

A vádirat felolvasása után Sztaity Vazul tanárt hallgatta ki a bíróság. Az elnök kérdésére elmondja, hogy nem érzi bűnösnek magát. Hat évig volt zomborban tanár. Fegyelmi uton elmozdították állásából. A Narodna Obránával összeköttetésben nem állott. Pribicevics őrnaggyal 1904-ben ismerkedett meg. Csak irodalomról beszélgetett vele. A szerbiai kirándulást nem ő rendezte, őt csak felkérték a diákok a részvételre. Előző évben is bejárták Szerbiát a diákok egész Törökországig. Szó sem volt arról, hogy beiratkozzanak a Narodna Obránába és az sem igaz, hogy katonai nevelésben részesültek volna. A Narodna Obrana céljait ösmeri egyébként és kétségbevonja, hogy Princip fölbujtásában része lett volna az egyesületnek.

Sztaity kihallgatása után Petrovics

György tanítóképzői növendéket hallgatta ki a bíróság, aki azt vallotta, hogy a vádlott tanár órái alatt több ízben beszéltek a szerbek egyesítéséről. Még több jelentéktelen vallomásokot tevő tanut hallgatott ki a bíróság, amiután az elnök délután két órakor hétfőre halasztotta a tárgyalást.

Franciák, olaszok és németek az orosz irodalomban.

Hogy az írott szerződések milyen hatalmi csoportosulásokat kovácsolnak össze időről-időre, az a néplelket egyáltalán nem, vagy alig érinti. A régi szövetségek helyett újak keletkeznek, ezek ismét elavulnak, az ellenségekből szövetségestársak lesznek (orosz-japán), a szövetségeseik fegyveres erővel küzdenek egymás ellen (Olaszország-Ausztria-Magyarország), a szerint, amint azt az érdekek, sokszor csak a pillanatnyi érdekek magukkal hozzák és diktálják. Az ilyen politikai szerződések azonban ritkán érintik a néplelket. Nem a mesterségesen felszított néphangulatban, hanem a nyelvben és az irodalomban nyilvánuló néplelket. Bernhard Shaw mondta nem régiben, hogy az angolokat ép úgy fel lehetett volna tüzelni a franciák ellen, mint most a németek ellen. Ez annál figyelemre méltóbb, mivel az angol nemzet tudvalevően a legflegmatikusabb a kulturnépek közt. Tehát nem a pillanatnyi hangulat a néplelek igazi kifejezője, hanem a nyelv és az irodalom. Érdekes csak úgy futólag rámutatni arra, hogy mit tart a franciáról, olaszról és a németről az orosz, úgy, ahogy az az orosz nyelvben és irodalomban megnyilvánul.

Az orosz általában szeret másokat lenézni. A németet gyűlöli, a franciákat és olaszokat inkább megveti. A franciát és az olaszt az orosz nyelv „francuszik”-nak és „italiaská”-nak hívja, ami mind a kettő kiesinyítő szó és egyuttal a lekicsinyelő megvetés kifejezője. A németekre nincs kiesinyítő szó az orosz nyelvben. Az orosz irodalomban a francia többnyire mint szélhámos szerepel, aki előkelő gesztusokkal lép fel, míg végül kihámozódik belőle a lakáj vagy a fodrász. Vagy pedig rideg, számitó léleknek tünteti fel, csak a maga előnyével törődik és másokat kiméletlenül kihasznál. (Dosztovjevszki: „A játékos.”)

Az olasz: pulcinello. Evvel meg van mondva minden!

A németet szereti az orosz irodalom nagy játékosnak feltüntetni, aki korlátolt, szereti a sört és dicséri a hazáját. De ugy Dosztovjevszki, mint Gogol — egyik sem barátja a németeknek — a legszebb bizonyítványt állítja ki a német alaposságról és becsületességéről. Gogol „Nevszki Prospekt” című elbeszélésben szerepel egy hadnagy, aki egy szép, szőke német nő után fut. Az asszony egy cipésznek a felesége. Hogy az asszony közelébe férközhessen, a hadnagy egy pár eszimat rendel az asszony uránál, aki korlátolt embernek van feltüntetve. Sokszor berug és verekszik a koresmában, de korlátoltsága dacára annyit mégis tud, hogy miért ép nála rendel a hadnagy eszimat. Feltékeny és meg akar szabadulni a hadnagytól és azért rettenetes árat, 50 rubelt, kér a készitendő eszimatért. A hadnagy késznek nyilatkozik ezt a hallatlanul magas árat megadni. Erre ott ül a suszter és azon töri a fejét, hogy milyen borból is csinálja meg azt a eszimat, hogy valóban meg is érje az ötven rubelt és a rendelőt meg ne csalja.

Igy gondolkodik és ír Gogol a németekről!

Üzlethelyiségek

Petőfi Sándor-sugarút 27. szám alatt **mészáros és hentességnek** teljesen berendezve, műhelye **villamoserőre** felszerelve, valamint **borbély-üzlet** berendezéssel azonnal **bérbe adandó.** — Tudakozódni

MELLIS LAJOS
mészárosnál.

Világszabadalom!

Örökös légyfogó.

A nyár legkellemetlenebb vendége a légy! Az eddigi légyfogók egyike sem felel meg a célnak. Az általános használt légyfogó, vagy eféle amellet, hogy drága (8—10 fill.) és csak egyszeri használatra alkalmas, nagy helyet igényel, tisztasági szempontból veszélyes és undorító látvány. — A „Fliegopick” izléses, kis helyen elfér, kezelése a lehető legegyszerűbb, még a gyermek is kezelheti. — Minthogy a „Fliegopick” temből készült, méltán nevezhetjük örökös légyfogónak, mely használatától soha sem pusztul s evről-évre újból használható. — Ara egy idényre való ennyvel együtt 3 K 50 fill. Hat darab vételnél portó- **SANDBERG HENRIK** SZEGED, mentesen szállit Széchenyi-tér 16.

APRU HIRDETESEK.

Fájós fogára vegyen mielőbb a híres Leinzinger-féle fogcseppből üvegje 50 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, najkora gyorsan elmulik a Leinzinger-féle „Chinahaiss z e s z” által. Ara 1 kor. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajöszülés ellen csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorer” Kasználja. Ara 1 korona. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Izzad valamely test része? Ugy használja a dr. Leinzinger-féle kipróbált szert. Üvegje 60 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az országosan elismert Leinzinger-féle. Ara 2 K 50 f. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Gyomorhajosok dicsérik a Leinzinger-féle gyomorresepp jó hatását. Üvegje 80 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged

Délmagyarország előfizetési ára Szegeden:

egy évre . . . 24.— kor.
fél évre . . . 12.— „
negyed évre . . . 6.— „
egy hónapra . . . 2.— „

Nemzeti-szálloda

(volt Konrád) Róka-utca 6. sz., Szeged-pályaudvarral szemben Gyönyörűen átalakítva iszta szobák 2 koronától kezdve. — Kávéház egész éjjel nyitva.